

24 SEPTEMBER 2009

**DE DOELSE KOGGEN:
ERFGOED VAN WERELDFORMAAT
NA 9 JAAR INERTIE
BEDREIGD MET FINALE TELOORGANG**

BELEIDSADVIES VOOR DE
VLAAMSE REGERING

Watererfgoed Vlaanderen vraagt om de volgende **10 redenen** van de nieuwe Vlaamse Regering een **dringende beslissing over de conservering, de restauratie en museale exploitatie van de Doelse Koggen**, die in 2000 werden gevonden bij de graafwerken voor het Deurganckdok in de Waaslandhaven op de linkeroever van de Schelde:

1. De Doelse Kogge 1 is een **uitstekend bewaard wrak van het belangrijkste vrachtschip uit de middeleeuwen**.
2. De Doelse Kogge 1 is een **internationaal topstuk**. Er zijn in heel Europa slechts van een twintigtal koggen resten teruggevonden. De Doelse Kogge 1 is de best bewaarde kogge van alle en is bovendien ouder dan de koggen eerder gevonden in Nederland en Duitsland. De Doelse Kogge 2 biedt belangrijke aanvullende informatie over de middeleeuwse scheepvaart en scheepsbouw. Binnen- en buitenlandse wetenschappelijke onderzoekers bevestigden unaniem het uitzonderlijk historisch belang van de Doelse Koggen.
3. De kogge was het typische vrachtschip van de **Duitse Hanze**. Brugge en Antwerpen danken de middeleeuwse bloei van hun havens mede aan de aanwezigheid van de Hanze en haar koggen.
4. De Doelse Koggen illustreren de **rijke traditie van Vlaanderen als zeevaart- en havenland**. De kogge was in de middeleeuwen voortdurend in de Vlaamse havens aanwezig.
5. In het buitenland worden koggewrakken op schitterende wijze gevaloriseerd. De in 1962 gevonden Bremer kogge is het **pronkstuk van het Duitse nationaal scheepvaartmuseum** te Bremerhaven. In Duitsland en Nederland gaven vondsten van koggewrakken inspiratie voor de bouw van **schitterende replica's** die dienen als internationaal ambassadeur en toeristische attractie. Bij een openstelling van de vindplaats in 2000 lokte de Doelse Kogge 1 op één dag dadelijk 12.000 bezoekers.
6. De valorisatie van de Doelse Koggen moet een aanzet zijn voor de dringende **heropleving van het wetenschappelijk onderzoek naar de Vlaamse scheepvaart- en havengeschiedenis**. De jongste decennia is dit onderzoek weggedeemsterd.
7. Een project voor de conservering en de museale exploitatie van de Doelse koggen kan een aanzet zijn voor een **heropstart van een nationaal scheepvaartmuseum** en voor een aanwakking van het **maritiem bewustzijn van de Vlaming**, inbegrepen de jonge generaties.

8. Het noodzakelijke en langdurige **conserverings- en restauratieproces** kan worden gevaloriseerd als een volwaardige **publieksattractie** op zich.

9. In 2010 zal het **10 jaar geleden** zijn dat de Doelse Koggen werden ontdekt en dat Vlaamse beleidsmakers het engagement aangingen om voor het behoud en de valorisatie van de Doelse Koggen zorg te dragen. Ondertussen zijn de restanten **acuut bedreigd** door gebrekkig beheer van de opslagfaciliteiten en door de vorming van planten, schimmels, algen, bacteriën en andere organismen in de opslagcontainers. Er zijn **uiterst dringende conserveringsmaatregelen** vereist.

10. Studies over de conservering en de museale exploitatie uitgevoerd in opdracht van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed wachten op dringende beslissingen van de Vlaamse Regering. Het behoud en de valorisatie van de Doelse Koggen zijn een **dwingende verantwoordelijkheid** voor de Vlaamse Regering, de havensteden, de havenbesturen, de wetenschappelijke wereld en de hele maritieme gemeenschap. Het behoorlijke beheer van dergelijk patrimonium van internationaal belang is een **testcase voor de geloofwaardigheid van het Vlaamse en lokale (water)erfgoedbeleid**. De Vlaamse Regering kan zich niet veroorloven om in 2010 te worden geconfronteerd met een tiende verjaardag van haar inertie en met het definitieve verlies van een topstuk van het internationale scheepvaarterfgoed.

Watererfgoed Vlaanderen verenigt en verdedigt al het nat en droog watererfgoed in Vlaanderen (historische schepen, scheepvaart- en havenmusea, watermonumenten, watertradities, -kunst en -cultuur, toeristische en commerciële dienstverleners i.v.m. watererfgoed, experts, onderzoekers en liefhebbers). De koepel ijvert voor het behoud en de valorisatie van alle watererfgoed in Vlaanderen, voor de versterking van het waterbewustzijn van de Vlaming en voor de internationale uitstraling van Vlaanderen als baken van scheepvaart- en havencultuur.

vzw Watererfgoed Vlaanderen, Scheepswerven Baasrode, St.-Ursmarusstraat 141, 9200 Baasrode, www.watererfgoed.be, secr@watererfgoed.be, +32 3 238 67 14